

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Antinomia Ivris Pontificii Et Cæsarei - per CCL. Differentias plurium
Doctorum auctoritate probatas, singulari studio in certas classes reducta,
discussa, & explicata

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1658

LXXXVII. Differentia 13. Iure Canonico, ad matrimonium contrahendum
inter valentes loqui, verba requiruntur, sed in illis, qui non possunt loqui
consensus nutu declaratus sufficit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61864)

II. *Æque manifesta in contrarium est Clementis III. definitio in c. in presentia. De sponsalib.* Rogatus enim, quanto tempore mulieres, quarum mariti captivi tenentur, expectare debeant pro secundis nuptijs, respondit. Quotocumq; minorum numero remaneant, viventibus viris suis, non posse ad aliorum consortium canonice convolare, nec auctoritate Ecclesie permitti, ut contrahant, donec certum nuntium recipiant de morte virorum. Et per hunc Canonem notat Glossa abrogari prædictas Leges, que quinquennio elapso licentiam dant aliter nubendi. Vbi tamen veri similiter præsumitur de morte mariti, si mulier nubat, excusatur. Ita Glossa, cui subscribens *Coninck Disp. 2. de Matrim. Dub. 3.* requirit certum nuntium de morte mari-

ti ait, sufficere tamen, ut verisimiliter existimetur, aut præsumatur extinctus. Nam *c. Cum per bellicam 34. P. 2. & Quoniam. de lite contest.* loquuntur de verisimilitudine moraliter certâ. Cùm enim in seculo matrimonio contrahendo sit periculum gravis peccati & injurie erga priorem coniugem, si fortè vivat, sine morali certitudine ineundum non est, cùm præsertim in casu dubio melior sit conditio prioris mariti, cui etiam fauer possessio *Silu. V. Matrimonium. §. 8. Q. 13. Armilla eod. n. 45. Laym. l. 3. Tr. 10. par. 3. c. 3. Escobar Tract. 7. Exam. 9. n. Comitol 220. l. 1. Q. 128. Navar. c. 27. num. 53. Vallenst. 3. tit. 4. num. 3. Dardus Discep. 6. De cons. dubia Pag. 894.*

XIII. LXXXVII.

DIFFERENTIA. 13.

Iure Canonico, ad matrimonium contrahendum inter valentes loqui, verba requiruntur, sed in illis, qui non possunt loqui consensus nutu declaratus sufficit. *c. Tua de Sponsalib.* Iure civili autem sufficit consensus quomocumq; expressus, seu declaratus etiam inter valentes loqui. *l. nuptias. ff. De R. I. l. Cùm fuerit 15. ff. De condit. & demonstr. Bart. 112. Io. Bapt. De S. Blasio 131.*

T Ad regulam Iuris citatam *Nuptias non concubitus, sed consensus facit.* Interpretes notant, ita sufficere consensum, ut non sit opus tabulis, scripturâ, & in domum deductione, multò minus concubitu. An autem quilibet nutus sufficiat inter potentes loqui, non satis explicant. *In l. cit. Cùm fuerit* impleta dicitur condatio, si in familiâ nupsisset, statim, atque ducta est vxor, quamvis nondum in cubiculum mariti venerit.

Antinomia.

N

Qua

Quæ variè à DD. explicantur, dum alius hoc ipsum sufficere, alius requiri plura existimat. *Gottif.* Ego, inquit, ductam planè putaverim, si verbis de præfenti ducta fuerit, licèt neque in domum mariti deducta sit, neque cum eo concubuerit. Adde *Tbolosan. qui l. 9. c. 5. n. 16.* neque nuptialia instrumenta, neque pompam, & apparatus, neque pacta nuptialia constituere matrimonium ex legibus probat.

II. Juris Canonici decisio in *c. Tua. De sponsalib.* est, matrimonium in veritate contrahi per legitimum viri, & mulieris consensum, sed quantum ad Ecclesiam verba consensum de præfenti exprimentia requiri. Nam surdi, & muti

possunt contrahere matrimonium per consensum mutuum sine verbis, & pueri ante legitimos annos. per verba sola non contrahunt, cum intelligantur minime consentire.

Quæ autem verba, & quis consensus ad matrimonium sufficiat. *Navar. in c. 21. n. 20.* dilucidè exponit. Illa, ait, verba sufficiunt, & requiruntur, quibus significatur statim unà cum dicto vel signo alterum alteri corporis sui potestatem tradere iuxta omnium sententiam, qualia sunt. *Ego te in uxorem meam accipio. Ego te in maritum meum accipio.* & alie illis equipollentes formulæ. *Consentio in teo quam in meam coniugem:* aut, *volo, ut sis uxor mea.* Nihil enim refert. *l. fin. ff. Mandat.*

XIV. LXXXVIII.

DIFFERENTIA 14.

Secundùm leges præsumitur matrimonium inter eos, qui simul habitant, & familiam tractant. *l. in libera mulieris, ff. De ritu nupt.* Secundùm Canones verò non præsumitur, sed ostendenda est solennitas nuptiarum. *c. l. 30. 2. 5. c. illud. de præsumpt.*

Ioan. Bapt. à S. Blasio 101. Galvan. 14.

Canisius 40.

LEx *in libera. cita.* non concubinitum, sed matrimonium intelligendum esse ex consuetudine mulieris liberæ, non certitudine aliqua, sed præsumptione nititur, de qua *Alciat. in Reg. 2. Præsumpt. 5. & Reg. 3. præsumpt. 38.* Præsumitur in dubio matrimonium inter duos ingenuos simul conversantes. Quamvis enim alio sine cohabitare possint, vitamque pro arbitrio agere etiam

nefarium, id tamen nisi probetur in dubio affirmare non licèt, sed in bona parte capere humanitatis est, quamvis sacrorum Canonum contradicere videatur auctoritas. Ecclesia enim securitati matrimonij consulere volens clandestina connubia extincta vellet: & quæ de salute animæ agitur, delictum potius quam matrimonium præsumit iuxta doctrinam *Alciati in Reg. 3. præsum. 1. c. 68.*